

FONS JOSEP GURGUÍ

Barcelona, 1872 – 1960

FILMOTECA DE CATALUNYA

Àrea de Documentació – Biblioteca de Cinema

Contingut

1. Descripció del Fons Josep Gurguí	3
2. Inventari.....	6

1. Descripció del Fons Josep Gurguí

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència:	CAT XXX BCN Filмотeca de Catalunya Gurguí, Josep LL/47
Nivell de descripció:	Fons
Títol:	Fons Josep Gurguí
Data:	Dates de creació: 1925-1971
Volum i suport:	1 caixa (100 unitats documentals simples), paper i fotografies

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor: Josep Gurguí

Història del productor:

Josep Gurguí i Pujol (Barcelona, 1872 - 2 d'abril del 1960) fou importador, exhibidor i distribuïdor.

Treballà com a cap de les oficines del seu padrí Vicent Bosch, fabricant de l'Anís del Mono a Badalona. Marxà a París per conèixer el cinematògraf dels germans Lumière, i captivat pel nou invent llogà el teatre Zorrilla de la seva ciutat, on projectà *L'honor del pare* (Pathé Frères) i altres títols de la Gaumont i de Méliès. Arrendà locals a Sants (Barcelona), Mataró, Manresa i Sallent.

El 1900 s'introduí en la distribució i obrí unes oficines a través de les quals importà, entre 1920 i el 1914, títols de marques com la Nordisk (Copenhagen), Messter (Berlín), Ambrosio (Torí), Film d'Art (París), Caesar Film (Roma) o Polifilms (Nàpols). Obrí sucursals a Marsella (1910), Madrid i a Bilbao (1913), i disposà d'agents a tot l'Estat i a París; a més, publicà una revista quinzenal amb les novetats que presentava el seu programa.

El 1920 aconseguí la concessió per a Espanya, Portugal i Cuba de la producció de la Unione Cinematografica Italiana, que completà l'any següent amb els catàlegs de La First National i Goldwyn Pictures (EUA). Malgrat ser un dels distribuïdors de més nom a Barcelona, anà deixant aquesta tasca per dedicar-se exclusivament a l'exhibició amb més sales a Reus, Vic, Tarragona, València, Barcelona i Marsella. Igualment afavorí la difusió de produccions catalanes com *Magda* (1913, Albert Marro i Ricard de Baños) i *Don Juan Tenorio* (1921-22, Ricard de Baños). El 1925 es quedà amb l'Empresa Reunidas, que havia creat el 1922 amb uns quants socis. També ocupà diversos càrrecs, com el de

tresorer de l'Associació de Fabricants, Representants i Llogadors de Pel·lícules (1914), i el de tresorer de la primera junta directiva de la Mútua de Defensa Cinematogràfica Espanyola, creada el 1915, el de sotspresident el 1917 i de vocal el 1923.

Extret de: Grup Enciclopèdia. *Josep Gurguí i Pujol*. Enciclopèdia.cat, el teu portal del coneixement [en línia]. [Consulta: 28 de juliol de 2023]. Disponible a: <<https://www.enciclopedia.cat/diccionari-del-cinema-a-catalunya/josep-gurgui-i-pujol>>.

Història arxivística:

El fons va estar en mans del seu productor fins la seva mort i posteriorment en mans de la seva família.

Dades sobre l'ingrés:

El març de 2010, el seu besnét Josep Maria Capella va donar el fons a la biblioteca de la Filmoteca de Catalunya.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut:

El fons Josep Gurguí recull documentació sobre la seva trajectòria professional com a distribuïdor de cinema. Cal destacar una carta del Sindicato de Espectaculos de Mataró proposant l'entrega voluntària del Cine Clavé per ús de la Revolució (8/2/39)

Per la qual cosa el fons és una important font d'informació tant per a l'estudi del món distribuïdor de cinema català, com per a la seva persona.

Sistema d'organització:

S'ha seguit una ordenació cronològica dels documents, en la qual la data serveix com a identificador.

Informació sobre avaluació i tria:

No s'ha realitzat cap actuació d'avaluació i tria.

Incrementos:

No es preveuen.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés:

Documentació de lliure accés amb finalitat d'investigació. Per consultar la documentació, serà necessari visitar la biblioteca amb petició prèvia dels documents i cita concertada.

Condicions de reproducció:

La reproducció de documents s'ha de dur a terme d'acord amb les normes de la Biblioteca del Cinema.

Llengües i escriptures dels documents:

Predomina el castellà.

Característiques físiques i requeriments tècnics:

En general, la documentació presenta un bon estat de conservació.

Instruments de descripció:

S'han confeccionat dos instruments de descripció: la fitxa NODAC del fons i un inventari d'unitats documentals simples.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es): Anna Fors i Èlia Romaní, abril 2014.
Revisada i modificada per Laura Jurado, juliol 2023.

Fonts:

- La pròpia unitat de descripció.
- Romaguera i Ramió, Joaquim (dir.) Diccionari del cinema a Catalunya. Barcelona : Enciclopèdia Catalana, 2005

Regles o convencions:

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2006.

2. Inventari

- 01-08-25 Contracte subarrendament Solar i Contracte arrendament Edifici Salon Moderno
- 14-11-25 Autorització del Govern Civil per apertura Salón Moderno
- 08-02-37 Carta del Sindicato de Espectaculos de Mataró proponiendo la entrega voluntaria del Cine Clavé para uso de la Revolución
- 21-02-39 Salvoconducto del Gobierno Civil de Lérida para ir a Id.
- 29-04-39 Factura per la substitució de plaques uralita teulada al Salón Moderno
- 01-07-39 Autorización de apertura Cine en el Salón Moderno por Gobierno Civil
- 10-07-39 Autorització de Industria para la conexión del Local i Escenario a la Red
- 11-05-39 Impreso del detalle del papel moneda en circulación
- 20-04-39 Id de entrega papel moneda puesto en circulación por el enemigo
- 03-11-39 Año de la Victoria. Escrito del Sr. Guegui a la Delegación de Trabajo por el despido del trabajador Sr. Viñals
- 04-11-39 Contrato para Cines dela Sociedad General de Autores de España
- 14-08-40 Hipoteca entre Sr. Gurgui i Sr. Federico Guell propietari Solar Salón Moderno
- 06-11-40 Recibo del Instituto Nacional de Previsión por liquidación quotas retiro obrero
- 30-12-40 Relació suplidos advocat Sr. Raso en caso Sr. Viñals
- 30-12-40 Sentencia Sala 4ª Tribunal Suprem caso Sr. Viñals
- 05-02-41 Varis rebuts de pagament a procurador, tasas oficial i minutes honoraris advocats
- 15-02-41 en el cas Sr. Viñals
- 18-02-41 “
- 25-02-41 “
- 03-01-42 “
- 24-01-42 “
- 23-06-41 Acta Aforo Salón Moderno Inspecció Hacienda. Total 1.416 localitats
- 17-12-41 Carta de una empleada Teatro Fortuny de Reus al Sr. Gurgui por Certificat Treball
- 30-12-41 Escrit a Delegació Hacienda Tarragona per exculpar tot el periode de incautació Marxista desde 18-07-36 hasta la seva devolució per l'Exercit Nacional I gener 3
- 01-06-45 Contracte de conveniencia d'activitats entre el Sr. Gurgui (Cines Modern i Central) i Sr. Brotons (Cines Trarragona, fémina i Principal). Curiós el % de repartiment.
- 07-07-45 Diploma Medalla de los Precursores del Cine Español
- 30-07-45 Pacte de pagament entre Cine Moderno i Sociedad General de Autores de España
- 25-04-46 Contracte comú entre els Srs. Gurgui i Brotons per nomenar un Jefe de Circuito.
- 01-06-45 Anexa al Contracte de Conveni entre els Srs. Brotons i Gurgui
- 12-05-49 Homenatge de los Empresarios Españoles a la Metro con dedicataria de su Delegado en España al Sr. Gurgui

- 17-11-49 Rebut de la Metro al Cine Moderno
21-03-50 Dictamen i Carta advocat Sr. Gurgui sobre Contrato Teatro Borrás de Mataró
00-05-50 Contracte de Treball amb el Sr. Juan Riera per supervisar, dirigir y regentar les Sales de Cine de **Mataró** : Clavé, Gayarre, Moderno, Monumental, Borrás, Fomento Mataronés y Casal Mutualista y en **Tarragona** : Moderno, Fémina, Tarragona y Principal
21-10-50 Albará de venda d'entrades dels films, "Aladino" i "Cielo sobre el Pantano". Tarda.
27-10-50 Carta del Jefe de Circuito al Sr. Gurgui en la que comenta lo anterior i acusa taquillera
08-11-50 Carta del Jefe de Circuito a los Srs. Gurgui i Brotons, acusando a un maquinista del Cine Principal i es queixe del tracte que ell reb. Curiosa la manera d'expressar-se
02-04-51 Certificado Cubierta Cine Clavé. Arquitecto Sr. Segarra
19-02-54 Escritura de venda Solar I Drets de Vol (previ acte de reconciliació) entre Sr. Gurgui i Srs. Javier Guell (pare) i Federico Guell (fill) Preu 1.300.000.- Pts.
23-02-54 Aixecament Hipoteca 60.000.- Pts. Sobre el Solar que ubica al Cine Teatro Moderno de Tarragona, propietat del Sr. Federico Guell.
03-04-54 Cancelación Hipoteca ,Sr. Guell propietari del Solar Cine Tarragona, el que el Sr. Gurgui ha construïdo el edificio del Cine Moderno i fa una Hipoteca a favor del Sr. Guell de 50.000.- Pts. Més 5.000.- Pts de previsió gastos
30-05-54 Carta del Sr. Gurgui al Sr. Brotons demanàn la rescició del Coveni
07-10-54 Contracte de Conveni entre les Empresas (Moderno, Central) - (Coliseum) i (Tarragona, Fémina, Principal) per repartiment Pelicules i per no innovacions 3D
03-12-54 Contracte de Publicitat per dintre del Central Cinema amb Exclusivas Publicitarias
28-11-55 El Sr. Gurgui demana rescindir Conveni de 1-6-45 amb el Sr. Brotons
19-02-54 Escritura de venda Solar i Drets de Vol (previ acte de reconciliació) Javier Guell (pare) i Federico Guell (fill) Cine Modern 1.300.000.- Pts.
03-04-54 Cancelación Hipoteca de 50.000 Pts, que Sr. Gurgui había hecho al Sr, Guell por La construcción del edificio para Cinema en su Solar.
30-05-54 Carta del Sr. Gurgui al Sr. Brotons pidiendo rescisión Convenio
07-10-54 Contrato de Convenio entre las Empresas (Moderno, Central)- (Coliseum) y (Tarrafona,Fémina, Principal) para repartimiento Lote Películas i compromiso de no aceptar innovaciones como el 3D
03-12-54 Contracte de Publicitat dintre del Central Cinema amb Exclusivas Publicitarias
02-06-53 30-10-56 17-12-57 Distintos recibos y facturas de
22-09-53 02-11-56 24-04-58 Maquinaria Cinematográfica S.A
10-10-53 31-12-56 24-09-59 para Empresa Moderno
02-10-56 14-05-57

27-09-54 19-09-57 22-01-59 Diversos recibos y escritos del abogado
Torras Farriol
29-10-54 30-07-57 relacionados con el Cine Clavé de Mataró
13-08-56 22-01-58

- 31-01-56 Diploma del Gremio de Cinematografía - Placa San Juan Bosco
03-04-55 Recibo tasa agua Cine Moderno (a cobrar en Cine Fémina)
03-04-56 Presupuesto de un equipo OSSA 429 de sonido estereofónico para C.Moderno
04-07-56 Contrato de compra material a Maquinaria Cinematográfica S.A.
21-02-57 Liquidación final del Convenio entre los Cines (Moderno i Central y Cines (Tarragona, Fémina y Principal) según contrato 1-6-45
23-03-57 Comunicat al Sindicat Provincial del Espectacle de Tarragona dels preus fins
El 1-8-56. i petició d´augment pels Cines Moderno i Central
29-03-56 Cartes entre advocats en temes sobre el Central Cinema
27-04-57 Contesta del Govern Civil Tarragona a una sollicitud d´augment de preus. C. Moderno
19-11-57 Sollicitud al Govern Civil de Tarragona per apujar preus, amb exposició de motivacions
25-11-58 Factura de suministro y colocación de 700 butacas al Cine Moderno
Nota : Butacas Martin Figueras es el origen de la Gran Empresa Figueras actual
02-05-61 Rebut de la Delegación de Hacienda de la Evaluación Global
02-10-61 Metro G. Mayer y la Empresa Cine Moderno invitan a Vd. al Estreno de Gran Gala de la película "Ben-Hur"